

Warszawa, 7 lipca 2021 r.

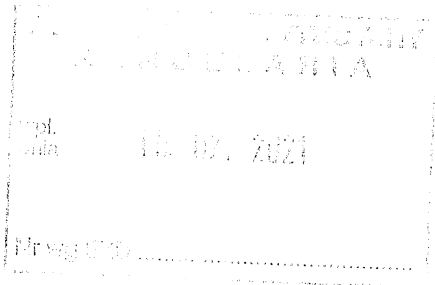
Trybunał Konstytucyjny

al. Jana Chrystiana

Szuca 12a

00-918 Warszawa

Skarżący: **K** **K**

w zastępstwie skarżącego:

radca prawny Krzysztof Jarzyński

adres dla doręczeń:

ul. Płocka 17 lok. 51A, 01-231 Warszawa

SKARGA KONSTYTUCYJNA

I. PRZEDMIOT SKARGI I OKREŚLENIE PODSTAW SKARGI KONSTYTUCYJNEJ

Działając w imieniu skarżącego K K , którego pełnomocnictwo składam do akt, na podstawie art. 79 ust. 1 Konstytucji w zw. z art. 64 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 roku o Trybunale Konstytucyjnym (dalej „TKU”) niniejszym wnoszę o:

- 1) stwierdzenie niezgodności przepisu art. 80 § 1 ustawy Postępowanie egzekucyjne w administracji w zw. z art. 166b ustawy Postępowanie egzekucyjne w administracji (dalej „UPEA”) z następującymi przepisami konstytucyjnymi: art. 20 w zw. z art. 22 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 78, poz. 483) oraz art. 2 ww. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) zasądzenie zwrotu kosztów postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w

trybie art. 72 ust. 2 TKU.

Wskazuję, że ostatecznym orzeczeniem, z którym skarżący łączy naruszenie jego konstytucyjnych praw i wolności jest wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego

z .03.2021 r., w sprawie o sygn. akt:

2682/21 (dalej „Wyrok”).

II. WSKAZANIE NARUSZONYCH KONSTYTUCYJNYCH WOLNOŚCI I PRAW SKARŻĄCEGO ORAZ SPOSOBU NARUSZEŃ

Skarżący wskazuje, że Wyrok wydany na podstawie zaskarżonego przepisu art. 80 § 1 UPEA w zw. z art. 166b ww. ustawy naruszył następujące konstytucyjne prawa i wolności skarżącego:

- a) zasadę wolności gospodarczej (art. 20 w zw. z art. 22 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku) - poprzez nadmierną ingerencję w zasadę wolności gospodarczej polegającą na faktycznej możliwości zabezpieczenia rachunku przedsiębiorcy przez organ w sposób prowadzący do wynikowej utraty płynności finansowej przedsiębiorcy i konsekwentnie do likwidacji jego działalności tj. w sposób nieproporcjonalny, gdyż nie prowadzący ani do zabezpieczenia należności Skarbu Państwa (wskutek likwidacji jego dochodowej działalności), ani do zachowania ciągłości prowadzonej działalności, ani do zachowania ciągłości pozyskiwania należności publicznoprawnych z tego tytułu,
- b) zasadę określoności prawa (art. 2 Konstytucji) - poprzez sformułowanie skarżonego przepisu w sposób nieprecyzyjny i niejasny, a mianowicie wywołujący wątpliwości czy hipotezą tego przepisu upoważnia do zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego w sposób bezrefleksyjny i oderwany od prakseologii działania (do pełnej wysokości egzekwowanej należności), czy jednak z ograniczeniami wynikającymi z zasady proporcjonalności i prakseologii działania.

III. KWESTIONOWANY PRZEPIS JAKO PODSTAWA OSTATECZNEGO ORZECZENIA O PRAWACH SKARŻĄCEGO

Kwestionowany przepis art. 80 § 1 UPEA w zw. z art. 166b ww. ustawy był zasadniczą z podstaw wydania przez Naczelny Sąd Administracyjny

Wyroku z dnia .03.2021 r., gdyż zgodnie z jego uzasadnieniem cyt. „Wbrew stanowisku strony skarżącej ustawodawca w tym przepisie nie uzależnił jego stosowania od takich kwestii, jak zablokowanie czy ograniczenie działalności gospodarczej. Bez wpływu pozostaje ochrona, na jaką powołano się w skardze kasacyjnej, zawarta w art. 20 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP”.

IV. OSTATECZNY CHARAKTER ORZECZENIA

Stwierdzić należy, iż w przypadku będącym przedmiotem niniejszej skargi droga prawna została wyczerpana, gdyż po złożeniu przez skarżącego skargi kasacyjnej od wyroku Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w W z lipca 2020 r. (sygn. akt) i rozpoznania jej skarżonym Wyrokiem orzeczenie jest prawomocne i nie podlega dalszemu zaskarżeniu.

dowód: wyrok Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w W z lipca 2020 r. (sygn. akt)

dowód: wyrok NSA z .03.2021 r. (sygn. akt:)

Od Wyroku nie został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia w postaci skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia ani skarga nadzwyczajna, gdyż wskazane środki zaskarżenia z uwagi na podnoszone zarzuty nie przysługują.

V. DOCHOWANIE TERMINU NA WNIESIENIE SKARGI KONSTYTUCYJNEJ

Ponieważ Wyrok jest orzeczeniem prawomocnym, termin do wniesienia skargi konstytucyjnej powinien liczyć się od dnia jego doręczenia.

Ze względu na fakt, że korespondencja w przedmiocie doręczenia Wyroku została odebrana w dniu 27 kwietnia 2021 r., zatem termin do wniesienia skargi konstytucyjnej upływa z końcem dnia 27 lipca 2021 roku.

dowód: przesyłka w przedmiocie doręczenia Wyroku wraz z uzasadnieniem

dowód: koperta przesyłki z podwójną awizacją

VI. UZASADNIENIE

Stan faktyczny

Zaskarżonym wyrokiem z _____ maja 2020r., sygn. akt _____ Wojewódzki Sąd Administracyjny w W _____ oddalił skargę K _____ K _____ na postanowienie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w W _____ z dnia _____ stycznia 2020r. nr _____ w przedmiocie skargi na czynności zabezpieczające.

Jak wskazano w uzasadnieniu wyroku, istota sporu w rozpoznawanej sprawie dotyczyła zastosowanych przez organ środków zabezpieczających oraz oceny czy organy w trakcie prowadzonego postępowania zabezpieczającego dochowały zasad przewidzianych zarówno w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018r., poz. 2096 ze zm.), jak i ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019r., poz. 1438 ze zm.). Zdaniem strony skarżącej, jednorazowe zajęcie rachunków na kwotę _____ zł przy przychodzie za ostatni rok w kwocie _____ zł doprowadza do utraty płynności finansowej przedsiębiorcy. Podobnie, zajęcie wierzytelności przysługującej podatnikowi od zleceniodawcy na podstawie nietrwałej umowy zlecenia / prowadzi do zerwania Współpracy z tymże kontrahentem, co w konsekwencji może spowodować unicestwienie celu zabezpieczenia.

Sąd pierwszej instancji oddalając skargę stwierdził, że stanowisko organu wyrażone w zaskarżonym postanowieniu jest prawidłowe. Organ egzekucyjny zastosował środki zabezpieczające przewidziane w obowiązujących przepisach prawa. Odnosząc się do

zastosowania zbyt uciążliwego środka egzekucyjnego, Sąd stwierdził, iż kwestie te nie dotyczą prawidłowości i formy dokonania zakwestionowanych czynności egzekucyjnych (zabezpieczających) i dlatego pozostają one poza zakresem rozważań branych pod uwagę w ramach rozpatrywania skargi na czynność egzekucyjną (zabezpieczającą), wniesioną na podstawie art. 54 § 1 UPEA.

Od powyższego orzeczenia strona skarżąca wniosła skargę kasacyjną żądając uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w W . Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono obrazę art. 145 § 1 lit. a ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w zw. z art. 80 § 1 UPEA w zw. z art. 166b UPEA w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. w zw. z art. 20 Konstytucji wskutek uznania, że sposób i forma faktycznego wykonywania zajęć zabezpieczających może być oderwana od sytuacji przedsiębiorcy, gdy zabrania tego konstytucyjna zasada proporcjonalności powiązana z zasadą swobody działalności gospodarczej, a zajęcie wierzytelności pieniężnej zobowiązanego z rachunku bankowego w wysokości maksymalnej egzekwowanej należności jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy nie godzi to w prawa podmiotowe skarżącego (nie prowadzi do naruszenia swobody działalności gospodarczej).

Rozstrzygając skargę kasacyjną Naczelny Sąd Administracyjny skarżonym Wyrokiem oddalił skargę podnosząc, że wbrew stanowisku strony skarżącej ustawodawca w tym przepisie tj. art 80 § 1 UPEA w zw. z art. 166b UPEA w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. w zw. z art. 20 Konstytucji nie uzależnił jego stosowania od takich kwestii, jak zablokowanie czy ograniczenie działalności gospodarczej, w tym bez wpływu pozostaje ochrona, na jaką powołano się w skardze kasacyjnej, zawarta w art. 20 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, a w jego ocenie zastosowane w ww. regulacji konstrukcje prawne spełniają kryterium proporcjonalności m.in. z tych przyczyn, że ograniczenia są niezbędne dla ochrony interesu, z którym są powiązane.

Stan prawny

1. WSKAZANIE WZORCÓW KONTROLI I ANALIZA ICH DOPUSZCZALNOŚCI

W myśl orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, art. 20, jak i art. 22 Konstytucji, mogą stanowić wzorce kontroli w postępowaniu w sprawach skarg konstytucyjnych (vide – wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 stycznia 2010 r., sygn. SK 35/08, OTK ZU nr 1/A/2010, poz. 2 oraz powołane tam literatura i orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego). W szczególności, „działalność gospodarcza, ze względu na jej charakter, a zwłaszcza na bliski związek zarówno z interesami innych osób, jak i interesem publicznym może podlegać różnego rodzaju ograniczeniom w stopniu większym niż prawa i wolności o charakterze osobistym bądź politycznym. Istnieje w szczególności legitymowany interes państwa w stworzeniu takich ram prawnych obrotu gospodarczego, które pozwolą zminimalizować niekorzystne skutki mechanizmów wolnorynkowych, jeżeli skutki te ujawniają się w sferze, która nie może pozostać obojętna dla państwa ze względu na ochronę powszechnie uznawanych wartości” (wyrok z 8 kwietnia 1998 r., sygn. K. 10/97, OTK ZU nr 3/1998, poz. 29, podobnie m.in. wyrok z 14 czerwca 2004 r., sygn. SK 21/03). W świetle przepisów Konstytucji państwo powinno zagwarantować równą wolność działalności gospodarczej podmiotom prywatnym, bez nieuzasadnionych przywilejów i dyskryminacji, a wszelkie regulacje prawne wyznaczające ramy korzystania z tej wolności powinny spełniać wymóg określoności regulacji prawnych.

Prawidłowe jest także powołanie – jako wzorca kontroli – art. 2 Konstytucji, w aspekcie wywodzonej z tego przepisu zasady określoności prawa, przy czym wskazuje się tu na związki zachodzące między zasadą określoności prawa a regułami ograniczania praw i wolności wynikającymi z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, albowiem ograniczanie owo wymaga „określoności przepisów, które muszą być formułowane w sposób poprawny, precyzyjny i jasny”, a „standard ten wymagany jest zwłaszcza, gdy chodzi o ochronę praw i wolności” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 maja 2002 r., sygn. K 6/02, OTK ZU nr 3/A/2002, poz. 33; zob. też wyrok z dnia 13 lutego 2001 r., sygn. K. 19/99, OTK ZU nr 2/2001, poz. 30). W s z c z e g ó l n o ś c i, „naruszeniem

Konstytucji jest stanowienie przepisów niejasnych, wieloznacznych, które nie pozwalają obywatelowi na przewidzenie konsekwencji prawnych jego zachowań „(..) «należyta poprawność, precyzyjność i jasność przepisów prawnych ma szczególne znaczenie, gdy chodzi o ochronę konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela»” (wyrok z 22 maja 2002 r., sygn. K 6/02, OTK ZU nr 3/A/2002, poz. 33).

W tym kontekście, rola zasady określoności prawa sprowadza się do kontroli prawidłowości sposobu ograniczenia wskazanych w skardze swobód skarżącego (*vide* – wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 maja 2009 r., sygn. SK 54/08, OTK ZU nr 5/A/2009, poz. 69 oraz z dnia 27 lutego 2014 r., sygn. P 31/13, OTK ZU nr 2/A/2014, poz. 16), przy czym „niejasność przepisu może uzasadniać stwierdzenie jego niezgodności z Konstytucją, o ile jest tak daleko posunięta, iż wynikających z niej rozbieżności nie da się usunąć za pomocą zwyczajnych środków mających na celu wyeliminowanie niejednorodności w stosowaniu prawa (...) Dlatego tylko daleko idące, istotne rozbieżności interpretacyjne albo już występujące w praktyce, albo – jak to ma miejsce w przypadku kontroli prewencyjnej – takie, których z bardzo wysokim prawdopodobieństwem można się spodziewać w przyszłości, mogą być podstawą stwierdzenia niezgodności z Konstytucją określonego przepisu prawa. Ponadto skutki tych rozbieżności muszą być istotne dla adresatów i wynikać z niejednorodnego stosowania lub niepewności co do sposobu stosowania. Dotykać one winny prawnie chronionych interesów adresatów norm prawnych i występować w pewnym nasileniu” (wyrok z 3 grudnia 2002 r., sygn. P 13/02, OTK ZU nr 7/A/2002, poz. 90).

W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego został wyrażony nadto pogląd, że art. 22 Konstytucji reguluje wprost w sposób wyczerpujący i kompleksowy zarówno formalne, jak i materialne przesłanki ograniczenia wolności działalności gospodarczej. Trybunał wskazał, że jeżeli uznać, że wolność działalności gospodarczej należy do konstytucyjnych praw i wolności jednostki, to art. 22 Konstytucji, stanowiąc *lex specialis* w stosunku do art. 31 ust. 3 Konstytucji, wyłącza jego stosowanie jako adekwatnego wzorca kontroli ustawowych ograniczeń wolności działalności gospodarczej. Niemniej, Trybunał dopuścił przyjęcie, że - z jednej strony - każdy wypadek konieczności ochrony dóbr wskazanych w

art. 31 ust. 3 Konstytucji mieści się w klauzuli "ważnego interesu publicznego" w rozumieniu art. 22 Konstytucji. Uznał przy tym, że "patrząc z drugiej strony, stwierdzić należy, że w zakresie «ważnego interesu publicznego» mieszczą się również wartości niewymienione w art. 31 ust. 3 Konstytucji. W konsekwencji zakres dopuszczalnych ograniczeń wolności działalności gospodarczej jest, przynajmniej patrząc pod kątem materialnych podstaw (przesłanek) ograniczeń, szerszy od zakresu dopuszczalnych ograniczeń tych wolności i praw, do których odnosi się art. 31 ust. 3 Konstytucji" (wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z 29 kwietnia 2003 r., sygn. SK 24/02, OTK ZU nr 4/A/2003, poz. 33; z 19 stycznia 2010 r., sygn. SK 35/08, OTK ZU nr 1/A/2010, poz. 2).

2. UZASADNIENIE ZARZUTU NIEZGODNOŚCI PRZEDMIOTU KONTROLI ZE WZORCEM KONTROLI W POSTACI ZASADY WOLNOŚCI GOSPODARCZEJ (ART. 20 W ZW. Z ART. 22 W ZW. Z ART. 31 ust. 3 KONSTYTUCJI)

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego "z istoty konstytucyjnych zasad jako norm nakazujących realizację określonych wartości, jak również (...) z samej zasady demokratycznego państwa prawnego, prawodawca zobowiązany jest uwzględniać w każdym wypadku konstytucyjny zakaz nadmiernej ingerencji w prawa i wolności (...) Z zakazu nadmiernej ingerencji, jako źródła ogólnej formuły proporcjonalności Trybunał Konstytucyjny na zasadzie logicznego wynikania wyprowadza trzy wymogi stanowiące jej części składowe, a mianowicie: przydatności, niezbędności oraz proporcjonalności w wąskim znaczeniu. Przydatność, niezbędność oraz proporcjonalność w wąskim znaczeniu nie mają przy tym charakteru optymalizacyjnego, a w konsekwencji nie pozostają w relacji pierwszeństwa przed innymi normami, ale mogą zostać albo zrealizowane albo niezrealizowane, ni mniej, ni więcej" (wyrok z 25 lipca 2013 r., sygn. P 56/11, OTK ZU nr 6/A/2013, poz. 85). Ocena zgodności aktu normatywnego z art. 20 w związku z art. 22 Konstytucji wymaga zatem uwzględnienia wymogów testu dozwolonych konstytucyjnie ograniczeń praw i wolności (por. w kontekście wolności umów: J. Podkowik, Wolność umów..., rozdział V i VI).

W tym znaczeniu, interpretacja pojęcia "ważnego interesu publicznego" nie może abstrahować od wartości chronionych zasadą demokratycznego państwa prawnego a za naruszenie art. 22 Konstytucji należałoby uznać wprowadzenie ograniczeń wolności działalności gospodarczej, których przydatność została ograniczona do realizacji celu ustawowego i nie znajduje uzasadnienia w zasadzie demokratycznego państwa prawnego i chronionych przez nie wartościach.

Po drugie, nie będą naruszać art. 22 Konstytucji jedynie te - spośród uznanych za przydatne - ograniczenia wolności działalności gospodarczej, które służą zarazem ochronie bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź ochronie środowiska, zdrowia publicznego albo wolności i praw innych osób. Konstytucyjnie wyeksponowana doniosłość ("ważność") chronionego interesu publicznego powoduje, iż konieczne jest uwzględnienie treści wynikających z art. 31 ust. 3 Konstytucji (proporcjonalność). Nie każdy bowiem interes publiczny uzasadnia ograniczenie wolności działalności gospodarczej, lecz jedynie taki, który konstytucyjnie można uznać za "ważny".

Po trzecie, interpretacja pojęcia "ważnego interesu publicznego" jest nierozzerwalnie związana z wewnętrzną hierarchią wartości konstytucyjnych. W orzecznictwie konstytucyjnym przyjmuje się, że im cenniejsze jest dobro ograniczane i wyższy jest stopień tego ograniczenia, tym cenniejsza musi być wartość uzasadniająca ograniczenia.

W realiach sprawy, wymogi powyższe nie zostały spełnione tj. doszło do nadmiernej ingerencji ustawodawcy w zasadę swobody działalności gospodarczej.

Zgodnie z przepisem art. 80 § 1 UPEA stosowanym odpowiednio w postępowaniu zabezpieczającym (art. 166b ww. ustawy), Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego przez przesłanie do banku zawiadomienia o zajęciu wierzytelności pieniężnej zobowiązanego z rachunku bankowego do wysokości egzekwowanej należności pieniężnej wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie dochodzonej wierzytelności oraz kosztami egzekucyjnymi.

W teorii ekonomii podnosi się, że całkowity brak gotówki (a do takiej sytuacji doszło wskutek zabezpieczenia bez żadnych ograniczeń) może doprowadzić do strat

spowodowanych brakiem zawierania transakcji/korzystania z okazji rynkowych, nadmiar zaś, do powstania kosztów utraconych możliwości. By uniknąć takich niekorzystnych sytuacji, wprowadzono tzw. wskaźnik środków pieniężnych, który informuje jaka część zobowiązań może być spłacona w oparciu o aktywa nie związane w procesie operacyjnym, mającym postać gotówki bądź inwestycji krótkoterminowych lub jej substytutów. Wskaźnik ten wyraża się jako stosunek inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań bieżących, przy czym przyjmuje się, że zadowalający poziom zbliżonego doń wskaźnika bieżącej płynności finansowej winien zawierać się w granicach 1,2-2,0 tj. kwota aktywów bieżących powinna być około dwa razy większa niż pasywa bieżące.

Skarżony przepis, odrywając się wysokości inwestycji krótkoterminowych, niezbędnych do zachowania możliwości prowadzenia jakiegokolwiek działalności gospodarczej, a koncentrując wyłącznie na wysokości zobowiązań bieżących – niejako w sposób systemowy i nieuchronny prowadzi do naruszenia równowagi finansowej części przedsiębiorstw wobec prowadzonej względem nich egzekucji/zabezpieczenia. Skutkiem tego naruszenia jest utrata ich płynności finansowej, a następnie likwidacja.

Nie inaczej jest też w przypadku skarżącego, gdzie z dnia na dzień ww. współczynnik został znacznie przekroczony tj. wyniósł jedynie 0,73. W sposób oczywisty i zgodny z teorią ekonomii, doprowadziło to natomiast do utraty płynności finansowej, a dalej do likwidacji działalności skarżącego.

Ograniczenia działalności gospodarczej ww. normą są zupełnie nieproporcjonalne.

Wbrew gołosłownym twierdzeniom Naczelnego Sądu Administracyjnego, skarżona norma nie gwarantuje ani zabezpieczenia należności Skarbu Państwa (wskutek likwidacji dochodowej działalności przedsiębiorcy), ani zachowania ciągłości prowadzonej działalności, ani też zachowania ciągłości pozyskiwania należności publicznoprawnych z tego tytułu - gdyż ochrona interesu, z którym zabezpieczenie jest powiązane, jest zupełnie iluzoryczna. Wynika to z kolei z tej okoliczności, że przy zachwianiu dokonanym zajęciem płynności finansowej dochodowej działalności przedsiębiorcy i jego likwidacji (co w pewnej grupie wypadków jest nieuchronne), Skarb Państwa traci wtórnie możliwość

zaspokojenia finansowego lub co najmniej straci wpływy z tytułu odprowadzanych przez przedsiębiorcę podatków.

Wbrew sugestiom Naczelnego Sądu Administracyjnego, nie jest dalej tak, że ww. norma jest łagodzona przez pozostawienie zajętego rachunku otwartym, możliwością złożenia wniosku o zwolnienie określonych składników z egzekucji lub zmiany sposobu zabezpieczenia, lub też wyłączenia z zakazu wypłat należności na wynagrodzenia/alimenty, gdyż:

- pozostawienie rachunku otwartym w sytuacji, gdy zabezpieczona należność przewyższa aktywa na rachunku bankowym jest czysto fikcyjna skoro na rachunku nie pozostają żadne środki na prowadzenie działalności/inwestycje,
- zmiana sposobu zabezpieczenia lub zwolnienie składników z zabezpieczenia wymaga przeprowadzenia sformalizowanej i czasochłonnej procedury, na której to wdrożenie nie ma czasu przy nagłej utracie płynności finansowej wynikłej z zabezpieczenia przewyższającego wysokość aktywów na rachunku bankowym, a
- wypłata wynagrodzeń nie prowadzi wszak do zachowania ciągłości firmy, gdy ta nie jest w stanie prowadzić żadnych inwestycji, płacić za bieżące i zaległe kontrakty, ani też zaciągnąć kredytu bankowego wobec zajęcia rachunku.

Wskazana norma jest także zupełnie nieracjonalna i oderwana od wartości demokratycznego państwa prawa, gdyż Skarb Państwa powinien być co do zasady zainteresowany ciągłością poboru podatków, zachowaniem działalności danego przedsiębiorcy oraz umożliwieniem mu pełnej spłaty należności, a nie faktyczną jego likwidacją. Czy w szczególności, ww. norma ma być sui generis karą dla przedsiębiorcy za powstanie u niego zadłużenia względem Skarbu Państwa, przed którą to karą ma ustąpić nawet zasada wolności gospodarczej?

Konsekwentnie, skutki spornej normy są równoważne z dyskryminacją przedsiębiorców zadłużonych względem szczególnego typu wierzyciela, a mianowicie Skarbu Państwa. Niejasne są przy tym przyczyny, dla których ustawodawca zdecydował się różnicować pozycję akurat takich przedsiębiorców, w tym, że dyskryminuje w ogóle osoby

zadłużone prowadzące działalność gospodarczą, gdy nie tylko nie równoważy tego cel ustawowy (o czym była mowa wyżej), lecz także nie znajduje to uzasadnienia w zasadzie demokratycznego państwa prawnego i chronionych przez nie wartościach.

3. UZASADNIENIE ZARZUTU NIEZGODNOŚCI PRZEDMIOTU KONTROLI ZE WZORCEM KONTROLI W POSTACI ZASADY OKREŚLONOŚCI PRAWA (ART. 2 KONSTYTUCJI RP)

Sformułowanie skarżonego przepisu jest nieprecyzyjne i niejasne, a mianowicie wywołuje wątpliwości czy hipotezą tego przepisu upoważnia do zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego w sposób bezrefleksyjny i oderwany od prakseologii działania (do pełnej wysokości egzekwowanej należności), w tym w każdym wypadku do maksymalnej wysokości należności, czy jednak z ograniczeniami wynikającymi z zasady proporcjonalności i prakseologii działania, w tym z naciskiem na to, aby przedsiębiorca zachował możliwość prowadzenia działalności ze spłatą zabezpieczonej należności.

Jak wynika z praktyki stosowania art. 80 § 1 UPEA (vide uzasadnienie Wyroku NSA), organy wymiaru sprawiedliwości stoją w części na stanowisku, że ustawodawca w tym przepisie nie uzależnił jego stosowania od takich kwestii, jak zablokowanie czy ograniczenie działalności gospodarczej.

Z drugiej strony, taka praktyka stosowania skarżonego przepisu nie wydaje się być prawidłowa, gdyż zgodnie z piśmiennictwem, „w razie konfliktu ustawy z konstytucją sądy mają prawo kontroli przepisów ustawy i w razie stwierdzenia niezgodności z konstytucją mogą odmówić zastosowania ustawy. SN jest zdania, że „sąd powszechny (a także sąd administracyjny – przypis autora) może dokonywać oceny konstytucyjności przepisów mających zastosowanie w sprawie, bowiem nie prowadzi to do naruszenia konstytucyjnie utrwalonego podziału kompetencji między sądami a Trybunałem Konstytucyjnym. Sąd powszechny (a także sąd administracyjny – przypis autora) nie orzeka o zgodności przepisu prawa z Konstytucją, lecz jedynie odmawia zastosowania przepisu prawnego niezgodnego, jego zdaniem, z Konstytucją” (Jerzy Jaskiernia

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Spór o reguły bezpośredniego stosowania Konstytucji RP, str. 95). Jak trafnie dalej zauważył Trybunał Konstytucyjny, z art. 8 ust. 2 Konstytucji RP wynika „nie tylko nakaz – adresowany m.in. do wszystkich organów władzy publicznej – bezpośredniego stosowania Konstytucji, ale także założenie możliwości tego bezpośredniego stosowania, bo zostaje ono wykluczone tylko w przypadku, gdy sama Konstytucja tak stanowi. Nie tylko nie ma więc przeszkód dla bezpośredniego stosowania Konstytucji przez sądy, ale też uznać należy, że sądy te powinny sięgać do tego bezpośredniego stosowania w tych wszystkich sytuacjach, gdy jest to potrzebne i możliwe” (Postanowienie z dnia 22 marca 2000, P 12/98, OTK ZU 2000, Nr 2, poz. 97).

Oznaczałoby to, że bezpośrednie stosowanie Konstytucji RP wręcz nakazuje uwzględnianie przy stosowaniu skarżonej normy takich zasad jak proporcjonalność lub prakseologia działania. Nie stanowi to jednak reguły i zależy wyłącznie od składu sędziowskiego.

Wskazane wyżej niejasności mogą prowadzić do takiej sytuacji, że w części wypadków organy/sądy będą przyjmowały, że przepis art. 80 § 1 UPEA nie upoważnia do bezrefleksyjnego i oderwanego od sytuacji bieżącej przedsiębiorcy możliwości zabezpieczenia należności z tytułu zobowiązań podatkowych na rachunku bankowym, w tym będą dostosowywały sumę zabezpieczenia do możliwości przedsiębiorcy podczas, gdy w innej części wypadków (z uwagi na ww. wątpliwości) organy/sądy będą działały w sposób przeciwny i zupełnie schematyczny, uniemożliwiając lub co najmniej znacznie utrudniając przedsiębiorcy wyjście z zadłużenia.

W rezultacie, skoro należyta poprawność, precyzyjność i jasność przepisów prawnych ma szczególne znaczenie, gdy chodzi o ochronę konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela, a naruszeniem Konstytucji jest stanowienie przepisów niejasnych, wieloznacznych, które nie pozwalają obywatelowi na przewidzenie konsekwencji prawnych jego zachowań – toteż opisane wyżej wieloznaczności skarżonego przepisu wskazaną zasadę określoności prawa naruszają.

Co więcej, wskazana niejasność jest tak daleko posunięta, że wynikających z niej rozbieżności nie da się usunąć za pomocą zwyczajnych środków mających na celu wyeliminowanie niejedności w stosowaniu prawa. Konsekwentnie, tak daleko idące, istotne rozbieżności interpretacyjne albo już występujące w praktyce, albo – jak to ma miejsce w przypadku kontroli prewencyjnej – takie, których z bardzo wysokim prawdopodobieństwem można się spodziewać w przyszłości, powinny być podstawą stwierdzenia niezgodności z Konstytucją określonego przepisu prawa.

Z uwagi na powyższe, wnoszę jak na wstępie.

r. pr. " " " "

Załączniki:

- 4 odpisy skargi wraz z załącznikami, jak niżej
- pełnomocnictwo wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej
- wyrok NSA z .03.2021 r. sygn. akt:
- przesyłka w przedmiocie doręczenia Wyroku wraz z uzasadnieniem
- wyrok WSA z .05.2020 r. sygn. akt: